

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 437

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 10 iunie 2016

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 145 din 17 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală	1-5	precum și a modelului formularelor de accesare a clauzei de revizuire a angajamentelor încheiate în cadrul măsurii 215 — Plăți în favoarea bunăstării animalelor — pachetul a) porcine și pachetul b) păsări	9-10
Decizia nr. 184 din 29 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 289 alin. (1) din Codul penal	5-9	3.775. — Ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice privind aprobarea Metodologiei de primire la studii și școlarizare a cetățenilor străini pe locuri fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, în instituțiile de învățământ superior de stat acreditate	11-15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
826. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru aprobarea modelului cererilor de plată,			

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 145

din 17 martie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean — președinte
Valer Dorneanu — judecător
Petre Lăzăroiu — judecător
Mircea Ștefan Minea — judecător
Daniel Marius Morar — judecător
Mona-Maria Pivniceru — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Oana Cristina Puică — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată, din oficiu, de judecătorul de cameră preliminară în Dosarul nr. 2.263/120/2015 al Tribunalului

Dâmbovița — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 927D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată, cu privire la admisibilitatea excepției, că aceasta a fost invocată, din oficiu, de judecătorul de cameră preliminară, care a fost sesizat cu rechizitoriu cu două zile înainte de expirarea măsurii arestării preventive a inculpaților. Judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției, susține că dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale doar dacă nerespectarea termenului de 5 zile prevăzut de acestea este sancționată cu decăderea din dreptul de a mai solicita verificarea legalității și temeiniciei măsurilor preventive. Reprezentantul Ministerului Public consideră că stabilirea naturii

juridice a unui termen este, în general, o problemă de interpretare a legii. Or, instanțele sunt cele care sunt chemate să interpreteze legea. În cazul Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, Curtea Constituțională a examinat o practică judiciară a instanțelor, în special a Înaltei Curți de Casație și Justiție, practică întinsă pe o perioadă de 12 ani, ce stabilea că termenul de 5 zile prevăzut de art. 159 din vechiul Cod de procedură penală, respectiv de art. 235 din noul cod — de sesizare a instanței pentru prelungirea arestării preventive — este un termen de recomandare. Curtea a constatat că este pusă în discuție constituționalitatea interpretării pe care norma de drept a primit-o în practică și că este, prin urmare, chemată să dea textului o interpretare constituțională. Curtea a reținut, în esență, că nerespectarea acestui termen aduce atingere, pe de o parte, dreptului inculpatului și avocatului său de a pregăti apărarea și, pe de altă parte, dreptului judecătorului de a studia dosarul cauzei. Reprezentantul Ministerului Public arată că trebuie văzut dacă, în prezenta cauză, există o atare interpretare neconstituțională a textului de lege criticat, dată de către instanțele judecătorești. Menționează că nu a găsit jurisprudență în sensul că termenul prevăzut de art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală este de recomandare. Mai mult, chiar dacă ar exista o astfel de jurisprudență, ea ar trebui să fie ulterioară Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, pentru că atunci a devenit evident pentru toți destinatarii legii care e natura juridică a termenului prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală. Dacă, în cazul Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, Curtea a intervenit, pentru că exista o interpretare cvasiunanimă care era neconstituțională, în cauza de față nu sunt dovezi că ar exista o interpretare cvasiunanimă neconstituțională a textului criticat. În practică, acest termen este respectat de către procurorul care sesizează cu rechizitoriul instanța, în sensul că sesizarea este făcută cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea măsurii preventive privative de libertate. Astfel, cu privire la admisibilitatea excepției, consideră că, întrucât nu există o interpretare neconstituțională a textului, interpretarea fiind destul de evidentă ca urmare a Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015 și textul fiind respectat de către destinatarii lui, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. De altfel, judecătorul care a ridicat excepția nu a avut pe rol o sesizare ulterioară Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, ci o sesizare anterioară, rechizitoriul fiind emis între data pronunțării deciziei Curții și data publicării acesteia, astfel încât nu există vreo dovadă că aceasta ar fi jurisprudența contrară Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, având în vedere că ea este anterioară publicării respectivei decizii. Prin urmare, excepția este inadmisibilă, pentru că ea pune în discuție o problemă de interpretare a legii, care trebuie să aparțină instanțelor judecătorești.

4. În ceea ce privește fondul excepției, reprezentantul Ministerului Public arată că, pentru identitate de rațiune, soluția nu poate fi alta decât cea din Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, dar numai cu privire la măsura arestării preventive și a arestului la domiciliu. Această concluzie se desprinde din dispozitivul deciziei menționate și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la art. 5 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit căreia măsurile preventive privative de libertate trebuie să respecte condițiile de fond și de procedură prevăzute în dreptul intern (de exemplu, Hotărârea din 2 octombrie 2008, pronunțată în Cauza *Rusu împotriva Austriei*, paragraful 55). Este adevărat că termenul era prevăzut în dreptul intern și anterior Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, dar termenul era considerat de recomandare. În momentul de față, însă, Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015 face parte din dreptul intern, ea se referă la o situație similară și a constatat că termenul de 5 zile este unul peremptoriu, prin urmare soluția cu privire la termenul de 5 zile prevăzut de art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală — în ceea ce privește arestarea preventivă și arestul la domiciliu — trebuie să fie identică. Referitor, însă, la măsura controlului judiciar și a controlului judiciar pe cauțiune, acestea neintrând în sfera de incidență a art. 5 din Convenție, și întrucât, oricum, nu există o soluție similară în dreptul intern, luând în considerare și

criticile ce pot fi aduse motivării Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, rezultă că revine judecătorului să stabilească dacă, în diversele cazuri concrete, nerespectarea termenului de 5 zile aduce atingere asigurării dreptului la apărare și posibilității judecătorului de a studia dosarul cauzei. În acest sens, arată că, în motivarea Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, se reține, la paragraful 39, că sancțiunea încălcării dreptului la apărare este nulitatea relativă, excepție făcând situațiile de la art. 281 alin. (1) lit. e) și f) din Codul de procedură penală, fără a se menționa, însă, că, în cauză, ar exista vreuna din situațiile în care încălcarea regulilor de desfășurare a procesului este sancționată cu nulitatea absolută. Este redată apoi jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la dreptul acuzatului de a beneficia de „timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării”, pentru a se conchide, la paragraful 49, că: «nerespectarea termenului de depunere a propunerii de prelungire a arestării preventive la judecătorul de drepturi și libertăți „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive” este de natură să cauzeze o vătămare procesuală, concretizată în încălcarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat, așa încât sunt incidente normele procesual penale ale art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală, sancțiunea pentru nerespectarea acestui termen fiind decăderea procurorului din exercițiul dreptului de a depune propunerea de prelungire a duratei arestului preventiv și nulitatea absolută a actului făcut peste termen». În realitate, prin decizie se creează un nou caz de nulitate absolută, pentru că vătămarea este presupusă în toate cazurile în care nu s-a respectat termenul de 5 zile. În sprijinul acestei soluții, se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia art. 6 din Convenție, jurisprudență care nu este, însă, de natură să susțină concluzia la care ajunge Curtea Constituțională în Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, de vreme ce Curtea de la Strasbourg, pentru a aprecia dacă a existat un termen adecvat pentru pregătirea apărării, stabilește criteriul extrem de flexibile — cum ar fi natura procesului, complexitatea cauzei și stadiul procedurii — de exemplu, prin Hotărârea din 10 iulie 2012, pronunțată în Cauza *Gregacevic împotriva Croației*, paragraful 51, hotărâre invocată și de Curtea Constituțională. Prin urmare, ceea ce justifică jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului invocată este posibilitatea pentru judecător ca, în acele cazuri în care a fost nesocotit termenul de 5 zile, ținând seama de natura și complexitatea cauzei, să constate că timpul rămas este insuficient pentru asigurarea apărării efective și pentru ca judecătorul să studieze cauza. Tot potrivit aceluiași criterii, judecătorul ar fi putut constata că, deși a fost nesocotit termenul de 5 zile, având în vedere, însă, natura și complexitatea cauzei, timpul pentru pregătirea apărării și studierea dosarului este suficient, ceea ce a constatat, de altfel, și judecătorul de drepturi și libertăți autor al prezentei excepții de neconstituționalitate, care a reținut că, având în vedere gradul de complexitate a dosarului, timpul alocat studierii rechizitoriului și faptul că aceiași apărători au acordat asistență juridică cu ocazia prelungirii măsurii arestării preventive, precum și concluziile concrete puse în cauză de apărători, dreptul la apărare al inculpaților a fost asigurat cu prisosință.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 7 mai 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.263/120/2015, **Tribunalul Dâmbovița — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată, din oficiu, de judecătorul de cameră preliminară, cu ocazia verificării, în procedura de cameră preliminară, potrivit art. 207 din Codul de procedură penală, a legalității și temeiniciei măsurii arestării preventive dispuse în cursul urmăririi penale față de inculpații trimiși în judecată prin rechizitoriul înaintat instanței competente cu mai puțin de 5 zile înainte de expirarea măsurii arestării preventive.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției, susține că dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală încalcă prevederile constituționale ale art. 24 privind dreptul la apărare și ale art. 124 referitor la înfăptuirea justiției, precum și prevederile art. 6 paragraful 3 lit. b) referitor la dreptul la apărare din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fiind constituționale în măsura în care nerespectarea termenului de minimum 5 zile de dinainte de expirarea duratei măsurii preventive este sancționată cu decăderea din dreptul de a mai solicita verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive, cu consecința imposibilității menținerii acesteia pe durata desfășurării procedurii în camera preliminară. În acest sens, face trimitere la Comunicatul Curții Constituționale din 30 aprilie 2015 referitor la decizia prin care Curtea a constatat că dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive” atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală. Apreciază că aceleași considerente care au stat la baza deciziei mai sus menționate sunt aplicabile și dispozițiilor art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, în considerarea finalității acestui text, și anume menținerea sau nu a unei măsuri preventive. Scopul principal al verificării legalității și temeiniciei măsurii preventive, fie în cursul procedurii de cameră preliminară, potrivit art. 207 din Codul de procedură penală, fie în cursul judecării, conform art. 208 din cod, este acela al aprecierii oportunității menținerii, revocării sau înlocuirii măsurilor preventive dispuse anterior. Consideră că o propunere a procurorului de menținere a măsurii arestării preventive produce din perspectiva inculpatului aceleași efecte ca și o propunere de prelungire a arestării preventive. Chiar dacă în al doilea caz se pronunță judecătorul de drepturi și libertăți, iar în primul judecătorul de cameră preliminară, fondul problemei este același — analiza oportunității continuării pe un termen maximum de 30 de zile a măsurii arestării preventive. Astfel, aceleași considerente care impun procurorului să formuleze propunerea de prelungire a arestării preventive cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii sub sancțiunea decăderii din dreptul de a mai putea propune prelungirea măsurii preventive se regăsesc și în cazul obligației procurorului de înaintare a rechizitoriului, împreună cu dosarul de urmărire penală, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive, pentru a se verifica legalitatea și temeinicia acesteia, potrivit art. 207 din Codul de procedură penală. De altfel, procedura de verificare a legalității și temeiniciei măsurilor preventive de către judecătorul de cameră preliminară este similară cu cea reglementată de art. 235 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală la care art. 207 alin. (3) face trimitere în mod expres. Astfel, aceleași considerente referitoare la exercitarea dreptului la apărare al inculpatului impun ca rechizitoriul să fie înaintat de procuror instanței competente cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea măsurii preventive în cauzele în care inculpatul este supus unei măsuri preventive. Dispozițiile alin. (1) al art. 207 din Codul de procedură penală trebuie coroborate cu cele ale alin. (2) al aceluiași articol, care arată că judecătorul de cameră preliminară verifică din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive în termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului și se pronunță întotdeauna înainte de expirarea duratei măsurii preventive. Aceste termene prevăzute de legiuitor sunt expresia realizării unui echilibru între asigurarea unui răstimp suficient pentru organizarea apărării și necesitatea ca și o eventuală cale de atac împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară să poată fi soluționată înainte de expirarea duratei măsurii preventive. Potrivit art. 205 alin. (5) din Codul de procedură penală, o contestație formulată de procuror împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a dispus revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea acesteia cu una mai blândă se soluționează înainte de expirarea duratei măsurii preventive dispuse anterior. Legiuitorul încearcă

să prevină, astfel, situațiile în care, deși mai există cale de atac, judecarea acesteia după expirarea duratei arestării preventive dispuse anterior poate duce la îngreunarea procesului penal prin punerea în libertate a unor persoane, deși contestația procurorului este admisă în calea de atac. Necesitatea reîncarcerării unor persoane puse în libertate poate să se lovească de anumite dificultăți în regăsirea acestor persoane, ce ar putea fi tentate să se sustragă procesului penal, cunoscând faptul că asupra lor planează posibilitatea reîncarcerării. Dacă însă calea de atac se judecă înainte de expirarea duratei anterior stabilite a măsurii preventive, cum contestația procurorului este suspensivă de executare, așa cum reiese din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 205 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci aceste situații pot fi prevenite. Astfel, verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive de către judecătorul de cameră preliminară, în condițiile respectării art. 207 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, va face ca aceasta să se petreacă cu cel puțin două zile înainte de expirarea măsurii, fiind timp suficient pentru soluționarea unei eventuale căi de atac a procurorului înainte de expirarea duratei măsurii arestării preventive.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Guvernul apreciază că, întrucât dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt similare în conținutul lor prevederilor declarate neconstituționale prin Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 19 mai 2015), cele reținute de Curte prin decizia menționată pot fi aplicate *tale quale* și în prezenta cauză.

9. Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia” atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală. În acest sens, arată că, așa cum a reținut Curtea, prin Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, în această materie, dreptul la apărare, prin importanța pe care o are, excedează sferei intereselor inculpatului, interesând întreg procesul penal și activitatea judiciară în general. Astfel, ținând cont de faptul că rațiunea termenului de depunere a rechizitoriului, împreună cu dosarul cauzei, la judecătorul de cameră preliminară — în cazul în care procurorul dispune trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a luat o măsură preventivă — este aceea de a asigura respectarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat și de a verifica din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive, consideră că și acest termen are natura juridică a unui termen peremptoriu. Arată că aceasta este singura interpretare care poate determina compatibilitatea normelor procesual penale criticate cu prevederile constituționale și convenționale referitoare la dreptul la apărare și cu dispozițiile constituționale privind înfăptuirea justiției.

10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, având următorul cuprins: „*Când procurorul dispune trimiterea în judecată a inculpatului față de care s-a dispus o măsură preventivă, rechizitoriul, împreună cu dosarul cauzei, se înaintează judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia*”.

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 24 referitor la dreptul la apărare și ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportat la prevederile art. 6 paragraful 3 lit. b) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale care consacră dreptul acuzatului de a dispune de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că trimiterea la instanța competentă, de către procuror, a rechizitoriului, împreună cu dosarul cauzei, declanșează procedura de cameră preliminară. În cazul în care inculpatul trimis în judecată se află, la momentul sesizării instanței, sub puterea unei măsuri preventive dispuse în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară, primind dosarul, are obligația ca, din oficiu, fără a exista vreo cerere din partea procurorului sau a inculpatului, să procedeze la verificarea — cu respectarea procedurii reglementate de art. 207 din Codul de procedură penală —, a legalității și temeiniciei măsurii preventive căreia îi este supus inculpatul, indiferent de felul acesteia (control judiciar, control judiciar pe cauțiune, arest la domiciliu sau arestare preventivă), și să decidă dacă se impune sau nu ca măsura preventivă să fie menținută. În acest scop, rechizitoriul cuprinde, în mod obligatoriu, date referitoare la măsurile preventive luate în cursul urmăririi penale, așa cum rezultă din dispozițiile art. 328 alin. (1) raportate la art. 286 alin. (2) lit. e) teza finală din Codul de procedură penală. Rechizitoriul poate să cuprindă, potrivit art. 330 din Codul de procedură penală, și propunerea de luare, menținere, revocare sau de înlocuire a unei măsuri preventive. Acest text se referă la dreptul procurorului de a formula cereri în legătură cu măsurile preventive, cereri pe care le poate face fie prin rechizoriu, odată cu sesizarea instanței, fie ulterior, în cursul procedurii de cameră preliminară. Dreptul procurorului de a formula astfel de cereri nu trebuie însă confundat cu sesizarea din oficiu în baza căreia judecătorul de cameră preliminară verifică, potrivit art. 207 alin. (2) din Codul de procedură penală, legalitatea și temeinicia măsurii preventive.

15. Curtea reține că, atunci când inculpatul trimis în judecată este supus unei măsuri preventive, sesizarea instanței competente trebuie făcută de procuror, conform art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive, iar judecătorul de cameră preliminară trebuie să verifice, din oficiu, legalitatea și temeinicia măsurii preventive în termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului și înainte de expirarea duratei acesteia, potrivit art. 207 alin. (2) din Codul de procedură penală. Așadar, dispozițiile de lege menționate stabilesc termene atât pentru procuror — un termen în interiorul căruia să înainteze rechizitoriul, împreună cu dosarul cauzei, către judecătorul de cameră preliminară, astfel încât acesta să aibă timpul necesar și suficient pentru a face aceste verificări anterior expirării duratei măsurii preventive —, cât și pentru judecătorul de cameră preliminară.

16. Cu privire la un termen regresiv similar celui prevăzut de art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 336 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 19 mai 2015, prin care a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului „*cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării*

preventive” atrage incidența art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală. Prin această decizie, Curtea a reținut că, potrivit art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, propunerea de prelungire a arestării preventive împreună cu dosarul cauzei se depun la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia, alin. (2) al aceluiași articol, în prima și ultima teză, stabilind că judecătorul de drepturi și libertăți fixează termen pentru soluționarea propunerii de prelungire a arestării preventive înainte de expirarea duratei măsurii, avocatul inculpatului este încunoștințat și i se acordă, la cerere, posibilitatea de a studia dosarul cauzei (paragraful 19). În ceea ce privește natura juridică a termenului regresiv reglementat de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală (art. 159 alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968), Curtea a observat că „*practica judiciară cvasiunanimă a calificat termenul de minimum 5 zile de sesizare a instanței pentru prelungirea arestării preventive ca fiind un termen de recomandare*” (paragraful 21). Ținând cont de faptul că rațiunea termenului de depunere a propunerii de prelungire a duratei arestării preventive este aceea de a asigura respectarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat și de a elimina arbitrarul cât privește dispunerea prelungirii măsurii privative de libertate, Curtea a constatat că „*acest termen are natura juridică a unui termen peremptoriu*”, aceasta fiind „*singura interpretare care poate determina compatibilitatea normelor procesual penale criticate cu dispozițiile constituționale și convenționale referitoare la dreptul la apărare și cu dispozițiile constituționale privind înfăptuirea justiției*” (paragraful 48). Curtea a concluzionat că „*nerespectarea termenului de depunere a propunerii de prelungire a arestării preventive la judecătorul de drepturi și libertăți „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive” este de natură să cauzeze o vătămare procesuală, concretizată în încălcarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat, așa încât sunt incidente normele procesual penale ale art. 268 alin. (1) din Codul de procedură penală, sancțiunea pentru nerespectarea acestui termen fiind decăderea procurorului din exercițiul dreptului de a depune propunerea de prelungire a duratei arestării preventive și nulitatea absolută a actului făcut peste termen*» (paragraful 49).

17. În motivarea prezentei excepții de neconstituționalitate, judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției, susține că aceleași considerente care au stat la baza deciziei mai sus menționate sunt aplicabile și cu privire la dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, pe motiv că scopul verificării legalității și temeiniciei măsurii preventive în procedura de cameră preliminară constă în aprecierea oportunității menținerii măsurii preventive dispuse în cursul urmăririi penale, menținere care produce față de inculpat aceleași efecte ca și prelungirea măsurii [art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală are, de fapt, în vedere doar arestarea preventivă]. Astfel, autorul excepției apreciază că dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului de minimum 5 zile de dinainte de expirarea duratei măsurii preventive — prevăzut pentru sesizarea instanței cu rechizoriu — este sancționată cu decăderea procurorului din dreptul de a mai solicita verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive, de unde decurge consecința imposibilității menținerii acesteia pe durata desfășurării procedurii în cameră preliminară.

18. Referitor la natura juridică a termenului de depunere a propunerii de prelungire a arestării preventive și la consecințele nerespectării acestuia, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, Curtea a observat că practica judiciară cvasiunanimă, în special cea a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a calificat termenul de minimum 5 zile de sesizare a instanței, prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală (art. 159 alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968), ca fiind un termen de recomandare (paragraful 21). Prin această decizie, Curtea a constatat că, în cauză, „*este pusă în discuție însăși constituționalitatea interpretării pe care acest text de lege*

a primit-o în practică, în concret, natura juridică a termenului reglementat de normele procesual penale precitate” (paragraful 29). De vreme ce „deturnarea reglementărilor legale de la scopul lor legitim, printr-o sistematică interpretare și aplicare eronată a acestora de către instanțele judecătorești sau de către celelalte subiecte chemate să aplice dispozițiile de lege, poate determina neconstituționalitatea acelei reglementări”, Curtea are „competența de a elimina viciul de neconstituționalitate astfel creat, esențială în asemenea situații fiind asigurarea respectării drepturilor și libertăților persoanelor, precum și a supremației Constituției” (paragraful 30). Prin decizia menționată, Curtea a reținut, în esență, că interpretarea dată dispozițiilor art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală în sensul că termenul prevăzut pentru depunerea de către procuror a propunerii de prelungire a arestării preventive ar fi un termen de recomandare aduce atingere prevederilor constituționale ale art. 24 referitor la dreptul la apărare și ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportat la prevederile art. 6 paragraful 3 lit. b) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale care consacră dreptul acuzatului de a dispune de timpul și de

înlesnirile necesare pregătirii apărării sale, întrucât „intervalul de timp rămas până la soluționarea propunerii este insuficient pentru pregătirea unei apărări efective” (paragraful 42) și „pentru studierea de către judecător a cauzei, pentru derularea ședinței și pentru soluționarea propunerii” (paragraful 46).

19. Curtea constată că termenul prevăzut de dispozițiile art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală are aceeași natură juridică cu cel prevăzut de art. 235 alin. (1) din Codul de procedură penală, fiind un termen peremptoriu, dar, spre deosebire de situația avută în vedere la pronunțarea Deciziei nr. 336 din 30 aprilie 2015, când instanța de contencios constituțional a intervenit pe fondul unei practici judiciare cvasiunanime și de durată — aparținând inclusiv Înaltei Curți de Casație și Justiție —, care a dat textului valențe neconstituționale, în cauza de față nu se poate vorbi de o atare interpretare a dispozițiilor de lege criticate, interpretare care să fie, în același timp, ulterioară publicării deciziei mai sus menționate. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, care pune în discuție o problemă de interpretare și aplicare a legii, ce trebuie să aparțină instanțelor judecătorești, este inadmisibilă.

20. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată, din oficiu, de judecătorul de cameră preliminară în Dosarul nr. 2.263/120/2015 al Tribunalului Dâmbovița — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Dâmbovița — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 martie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 184

din 29 martie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 289 alin. (1) din Codul penal

Daniel Marius Morar	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 289 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Dan Scăunaș, în Dosarul nr. 4.644/3/2015 al Tribunalului București — Secția I penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.530D/2015.

2. La apelul nominal este prezent autorul excepției personal și asistat de avocat Romeo Daniel Cosma, cu delegație depusă la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului autorului excepției, care solicită admiterea acesteia. Reglementarea actuală a infracțiunii de luare de mită are caracter de generalitate ce privește toți funcționarii, sfera persoanelor care pot fi autori ai acestei infracțiuni fiind determinată similar reglementării din cuprinsul vechiului Cod penal. Apreciază că, în cazul medicilor se poate identifica o situație specială, și anume existența, pe lângă dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal, a unei legi ce reglementează drepturi și obligații ale medicilor și pacienților — Legea nr. 46/2003. În această lege, la art. 34 alin. (2) se precizează expres că pacienții au dreptul să recompenseze personalul medical prin acordarea de donații sau diverse stimulente. Prin reglementarea unui drept al pacientului de a oferi, legiuitorul a lăsat să se subînțeleagă un drept al medicului de a primi donațiile sau stimulentele oferite de pacient. Cu toate acestea, în cadrul dispozițiilor art. 289 alin. (1) din Codul penal este incriminat exact comportamentul prevăzut de dispozițiile din Legea nr. 46/2003. Arată că existența coroborată a dispozițiilor art. 289 alin. (1) din Codul penal și a celor ale art. 34 alin. (2) din

Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003 îl pun pe medic în situația în care nu știe dacă își exercită un drept sau comite o infracțiune. Arată că această problemă a fost sesizată și în practică, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală pronunțându-se prin Decizia nr. 19 din 4 iunie 2015. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție reprezintă un argument în plus în sensul neclarității dispozițiilor criticate, fiind necesară pronunțarea de către Curtea Constituțională a unei decizii de admitere care să constate acest lucru. Depune concluzii scrise în susținerea excepției de neconstituționalitate.

4. Președintele instanței adresează avocatului autorului excepției întrebarea dacă textul art. 289 alin. (1) din Codul penal este criticat exclusiv din perspectiva subiectului activ al infracțiunii. Domnul avocat răspunde că, într-adevăr, aceasta este perspectiva din care este criticat textul art. 289 alin. (1) din Codul penal. Arată că ne aflăm în fața unui caz special, dispoziția criticată fiind constituțională în măsura în care sancționează doar conduita celorlalți funcționari publici, iar nu și a medicilor. Președintele instanței indică faptul că definiția funcționarului public este cuprinsă în textul art. 175 din Codul penal. Avocatul arată că este de acord cu dispozițiile art. 175 din Codul penal, care prevăd definiția funcționarului public, necontestând faptul că medicii sunt funcționari publici. Susține că ceea ce se contestă este elementul material, latura obiectivă a infracțiunii de luare de mită, în art. 289 din Codul penal regăsindu-se elemente de comportament similare cu cele reglementate de art. 34 alin. (2) din Legea nr. 46/2003.

5. Reprezentantul Ministerului Public arată că infracțiunea de luare de mită este criticată pentru neconstituționalitate din perspectiva tipicității obiective a elementului material, în situația unei categorii speciale de funcționari publici — medici, în condițiile existenței în legislație a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 46/2003. Arată că aceste dispoziții au generat o interpretare/jurisprudență neunitară, motiv pentru care a fost nevoie de intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție, care a statuat că fapta medicului angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care are calitatea de funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în condițiile art. 34 alin. (2) din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, nu constituie o exercitare a unui drept recunoscut de lege având ca urmare incidența dispozițiilor art. 21 alin. (1) teza întâi din Codul penal. Apreciază că în evoluția cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, s-au succedat cele două situații, și anume, înainte de apariția Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție, când art. 34 alin. (2) era interpretat și în sensul că reprezintă exercitarea unui drept, deci cauză justificativă, care înlătură caracterul ilicit al faptei, și perioada ulterioară acestei decizii, când s-a statuat că nu există un astfel de drept. Apreciază că o astfel de situație poate interveni în evoluția unei legi penale/a jurisprudenței, dar aceasta nu reprezintă o problemă de constituționalitate. Aceste situații se rezolvă prin mecanismele existente în cadrul procedurii penale.

6. Având cuvântul în replică, avocatul prezent arată că a sesizat Curtea Constituțională cu situația contradictorie/neclară care există în legislație cu privire la situația medicului, această neclaritate fiind de competența instanței de contencios constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

7. Prin Încheierea din data de 1 octombrie 2015 pronunțată în Dosarul nr. 4.644/3/2015, **Tribunalul București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 289 alin. (1) din Codul penal**, excepție ridicată de Scăunaș Dan, cu ocazia soluționării unei cauze penale.

8. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul susține că puterea executivă, în activitatea de legiferare, trebuie să respecte Constituția și să asigure calitatea legislației, astfel că un act normativ trebuie să fie precis, previzibil și totodată să asigure securitatea juridică a destinatarilor săi. Se arată că principiul securității juridice are o structură complexă, ce cuprinde următoarele exigențe: neretroactivitatea, accesibilitatea și previzibilitatea legii și asigurarea interpretării unitare a acesteia. Acest principiu a fost consacrat și a cunoscut o continuă îmbogățire în dreptul european, în materia protecției drepturilor omului, respectiv dreptul la un proces echitabil, fiind aplicat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, inclusiv în cauze împotriva României, un exemplu în acest sens fiind *Cauza Brumărescu împotriva României*.

9. În ceea ce privește principiul accesibilității și previzibilității legii, autorul arată că, pe lângă obligativitatea aducerii la cunoștința publică a normei, acesta are și o altă semnificație, și anume aceea care privește modul de receptare a conținutului actului normativ de către corpul social, în sensul de înțelegere a acestuia. Astfel, norma juridică trebuie să fie clară, inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie nu doar să fie informați în avans asupra consecințelor actelor și faptelor lor, ci să și înțeleagă consecințele legale ale acestora. În caz contrar, principiul *nemo censetur ignorare legem* nu ar mai putea fi aplicat, ceea ce ar avea grave consecințe asupra securității raporturilor sociale, a existenței societății în general. În continuare, se susține că principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul european, și anume principiul încrederii legitime, ce impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă prin limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice.

10. În acest context, autorul arată că, potrivit dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 46/2003, medicul, funcționar public, are dreptul de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți. Situația actuală s-a datorat, în esență, lipsei normelor metodologice de punere în aplicare a Legii nr. 46/2003, astfel încât medicii, aflați în situația autorului excepției, în lipsa unor prevederi legale clare, coerente, neechivoce au înțeles să primească atențiile oferite de pacienți cu titlu de recompense pentru serviciile medicale prestate, interpretând voința legiuitorului în sensul existenței unui drept al pacientului de a remite daruri manuale medicului curant în semn de recunoștință pentru îngrijirea acordată și, corelativ, al unui drept al medicului de a primi darurile oferite de aceștia. Având în vedere cele expuse, apreciază că textul incriminator al infracțiunii de luare de mită cuprins în dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal încalcă prevederile constituționale referitoare la dreptul la un proces echitabil, ca urmare a lipsei de claritate și previzibilitate, raportat la o anumită categorie profesională, și anume medicii.

11. **Tribunalul București — Secția I penală** arată că susținerile autorului excepției sunt neîntemeiate. Prin Decizia nr. 19 din 4 iunie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura hotărârilor prealabile pentru dezlegarea de principiu a unor probleme de drept, aceasta a statuat că fapta medicului angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care are calitatea de funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în condițiile art. 34 alin. (2) din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, nu constituie o exercitare a unui drept recunoscut de lege având ca urmare incidența dispozițiilor art. 21 alin. (1) teza întâi din Codul penal. Apreciază, astfel, că în urma pronunțării deciziei menționate, nu se poate vorbi despre lipsa de previzibilitate și accesibilitate în ceea ce privește dispozițiile criticate, interpretarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 46/2003 fiind clară la acest moment. Faptul că nu au fost adoptate norme de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003 care să stabilească, în concret, modalitatea în care se primesc aceste plăți suplimentare sau donații de la pacienți nu poate fi considerată

o lipsă de previzibilitate și accesibilitate cu privire la dispozițiile art. 289 din Codul penal. În concordanță cu criteriile impuse de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța apreciază că dispozițiile art. 289 din Codul penal sunt enunțate cu suficientă precizie pentru a permite individului să-și regleze conduita și să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Guvernul** arată că fapta de luare de mită se regăsește în noul Cod penal într-o formă mai largă, acoperind toate situațiile în care o persoană ia mită în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea ori întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndeplinirea sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri. Modificarea s-a realizat pentru a permite renunțarea la distincția anterioară între luarea de mită și primirea de foloase necuvenite, distincție care nu făcea decât să creeze dificultăți în plan probator atunci când înțelegerea a avut loc înainte de efectuarea actului, dar bunurile s-au remis ulterior, art. 289 din noul Cod penal conținând, deci, reglementarea prevăzută în art. 254 (luarea de mită) și cea regăsită în art. 256 (primirea de foloase necuvenite) din Codul penal anterior. În continuare, face referire la deciziile nr. 26/2014 și nr. 19/2015 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura hotărârilor prealabile pentru dezlegarea de principiu a unor probleme de drept, apreciind că nu poate fi reținută lipsa de previzibilitate a normei penale. De asemenea, față de susținerile autorului privind lipsa unor norme metodologice, arată că acestea nu prezintă relevanță în speță deoarece în niciun caz prevederile acestora nu ar fi putut contrazice dispozițiile imperative cuprinse într-un act normativ cu o forță juridică superioară, respectiv o lege organică (Codul penal).

14. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile de lege criticate întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii, fără a afecta garanțiile constituționale privind dreptul la un proces echitabil. Textele criticate sunt redactate cu suficientă precizie astfel încât destinatarii normei penale de incriminare să aibă posibilitatea să prevadă consecințele ce decurg din nerespectarea normei și să își adapteze conduita potrivit acesteia. Având în vedere dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție arată că normele juridice nu există izolat, ci ele trebuie raportate la întreg ansamblul normativ din care fac parte, astfel că dispozițiile art. 289 din Codul penal trebuie corelate cu prevederile art. 175 din Codul penal care definesc funcționarul public. În acest context, apreciază că interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept, în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a câmpului său de aplicare. Instanțele judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost investite, interpretarea fiind faza indispensabilă a procesului de aplicare a legii.

15. În ceea ce privește invocarea prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție, arată că aplicarea cerinței procesului echitabil se impune numai în legătură cu procedura de desfășurare a procesului, iar nu și în ceea ce privește cadrul juridic sancționator al faptelor, adică în materia dreptului substanțial. Nici din cuprinsul art. 21 alin. (3) din Constituție și nici din cel al art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului nu se poate desprinde concluzia că aplicarea cerinței procesului echitabil ar trebui să excedeze necesității asigurării garanțiilor procesuale, spre a se intra în materia din câmpul dreptului substanțial. În continuare face referire la Decizia nr. 26/2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura hotărârilor prealabile pentru dezlegarea de principiu a unor probleme de drept.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal, cu următorul conținut: *„Fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.”*

19. În opinia autorului excepției, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) potrivit căruia în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 6 paragraful 1 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că infracțiunea de luare de mită, prevăzută de art. 289 din Codul penal, are corespondent în incriminarea cu aceeași denumire marginală prevăzută la art. 254 din Codul penal din 1969. Forma propusă în noua reglementare este mai largă, acoperind toate situațiile în care o persoană ia mită în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, ori întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndeplinirea sale de serviciu, sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri. Curtea constată că, în doctrină, s-a reținut că modificarea s-a realizat pentru a permite renunțarea la distincția anterioară între luarea de mită și primirea de foloase necuvenite, distincție care nu făcea decât să creeze dificultăți în plan probator atunci când înțelegerea a avut loc înainte de efectuarea actului, dar bunurile s-au remis ulterior, art. 289 din Codul penal conținând, deci, reglementarea prevăzută în art. 254 (luarea de mită) și cea regăsită în art. 256 (primirea de foloase necuvenite) din Codul penal anterior.

21. În continuare, Curtea constată că subiectul activ al infracțiunii este clar definit de norma legală, și anume „funcționarul public”. În legătură cu această noțiune, Curtea observă că în jurisprudență a reținut că semnificația noțiunii de funcționar public din dreptul penal nu este echivalentă cu cea de funcționar din dreptul administrativ. Așa cum s-a arătat și în literatura juridică, potrivit legii penale, noțiunile de „funcționar public” și „funcționar” au un înțeles mai larg decât acela din dreptul administrativ, datorită atât caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și faptului că exigențele de apărare a avutului și de promovare a intereselor colectivității impun o cât mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal. În doctrină s-a mai arătat că, în legea penală, funcționarul este definit exclusiv după criteriul funcției pe care o deține sau, cu alte cuvinte, dacă își exercită activitatea în serviciul unei unități determinate prin legea penală, supus unui anumit statut și regim juridic (a se vedea Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014). Referitor la subiectul pasiv al infracțiunii, Curtea reține că acesta este

reprezentat de o autoritate publică, instituția publică, instituția sau persoana juridică de interes public ori privat în cadrul căreia funcționarul public se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

22. Totodată, în ceea ce privește elementul material al infracțiunii, Curtea observă că fapta de luare de mită se realizează printr-una dintre următoarele activități: pretinderea, primirea sau acceptarea promisiunii unor bani sau foloase necuvenite, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri. Referitor la aceste activități, Curtea reține că, în doctrină, s-a arătat că pretinderea presupune solicitarea direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, a unor bani sau foloase necuvenite. Aceasta trebuie să fie neechivocă, fiind suficient și necesar ca, în raport de împrejurările și mijloacele folosite, să fie înțeleasă de cel căruia i se adresează. Primirea de bani sau foloase reprezintă intrarea în posesia bunului oferit drept mită, iar acceptarea promisiunii de bani sau foloase reprezintă a consimți, a fi de acord cu această promisiune. Indiferent de modalitatea alternativă de realizare, pentru ca elementul material al laturii obiective să fie întrunit, trebuie îndeplinite anumite condiții esențiale, astfel: să se raporteze la un obiect conștient în bani sau alte foloase, să se situeze anterior, în timpul sau ulterior îndeplinirii, neîndeplinirii, urgentării ori întârzierii îndeplinirii unui act, iar actul să facă parte din sfera atribuțiilor de serviciu ale funcționarului, să fie de competența sa.

23. De asemenea, în ceea ce privește vinovăția cerută de lege pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, Curtea reține că aceasta este intenția calificată prin scop.

24. În continuare, plecând de la aceste premise, Curtea observă că, în ceea ce privește principiul accesibilității și previzibilității legii, prin Decizia nr. 717 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 23 martie 2016, paragrafele 30—31, a reținut că art. 7 paragraful 1 din Convenție, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, prevede și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie. Rezultă, astfel, că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. Totodată, Curtea de la Strasbourg a statuat că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 corespunde celei de „lege” care apare în alte articole din Convenție și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coëme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145, Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi srl și alții împotriva Italiei*, paragrafele 107 și 108, Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei (nr. 2)*, paragrafele 93, 94 și 99, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 78, 79 și 91). Curtea Europeană

a Drepturilor Omului a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificate pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Este, în special, cazul profesioniștilor care sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (*Cantoni împotriva Franței*, paragraful 35, *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, *Sud Fondi srl și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea de la Strasbourg a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Din nou, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, art. 7 paragraful 1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (cauzele *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

25. Astfel, având în vedere elementele care compun infracțiunea de luare de mită raportate la jurisprudența anterior menționată, referitoare la principiul accesibilității și previzibilității legii, Curtea apreciază că dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal întrunesc exigențele constituționale în această materie.

26. În continuare, Curtea reține că autorul excepției de neconstituționalitate își fundamentează o parte a criticilor pe faptul că în activul legislației coexistă atât dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal, cât și cele ale art. 34 alin. (2) din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003. În ceea ce privește dispozițiile art. 34 alin. (2) din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, Curtea observă că, prin Decizia nr. 19 din 4 iunie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a stabilit că fapta medicului angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care are calitatea de funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți, în condițiile art. 34 alin. (2) din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003, nu constituie o exercitare a unui drept recunoscut de lege având ca urmare incidența dispozițiilor art. 21 alin. (1) teza întâi din Codul penal.

27. În acest context, Curtea constată că instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională doar cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 289 alin. (1) din Codul penal. Or, având în vedere prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești (...)”,

și alin. (4) al aceluiași articol, potrivit căruia „Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți (...)”, apreciem că instanța de control constituțional nu se poate pronunța asupra constituționalității dispozițiilor art. 34 alin. (2)

din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003 având în vedere că nu a fost sesizată prin încheiere cu neconstituționalitatea acestui text de lege. Cadrul procesual specific excepției de neconstituționalitate este cel fixat în fața instanței judecătorești în cauza în care a fost ridicată excepția, astfel că, în fața Curții Constituționale, obiectul acesteia nu poate fi altul decât cel stabilit prin actul de sesizare.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dan Scăunaș în Dosarul nr. 4.644/3/2015 al Tribunalului București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 martie 2016.

PREȘEDINTE,
DANIEL MARIUS MORAR

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru aprobarea modelului cererilor de plată, precum și a modelului formularelor de accesare a clauzei de revizuire a angajamentelor încheiate în cadrul măsurii 215 — Plăți în favoarea bunăstării animalelor — pachetul a) porcine și pachetul b) păsări

Având în vedere Referatul comun de aprobare nr. 15.743 din 7 iunie 2016 al Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, respectiv nr. 24.376 din 8 iunie 2016 al Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură,

în baza prevederilor:

— art. 18 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2014 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, prin reorganizarea Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, aprobată prin Legea nr. 43/2015;

— Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007—2013 (PNDR 2007—2013), aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. C(2008) 3.831 din 16 iulie 2008, notificată României prin Adresa nr. 204.671 din 17 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului delegat (UE) nr. 640/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește Sistemul Integrat de Administrare și Control și condițiile pentru refuzarea sau retragerea plăților și pentru sancțiunile administrative aplicabile în cazul plăților directe, al sprijinului pentru dezvoltare rurală și al ecocondiționalității;

— Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 761/2016 al Comisiei din 13 mai 2016 de derogare de la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 în ceea ce privește data finală pentru depunerea cererii unice, a cererilor de ajutor sau a cererilor de plată, data finală pentru notificarea modificărilor aduse cererii unice sau cererii de plată și data finală pentru cererile de alocare a drepturilor la plată sau de creștere a valorii drepturilor la plată în cadrul schemei de plată de bază pentru anul 2016;

— Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020 (PNDR 2014—2020), aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C(2015)3.508 din 26 mai 2015, cu modificările ulterioare;

— Acordului de delegare nr. P86(APDRP)/A35(APIA)/26.431(ANSVSA)59.285(AMPNDR) din 12 iulie 2012 pentru implementarea măsurii 215 — Plăți privind bunăstarea animalelor, prin care s-a stabilit cadrul juridic, administrativ și operațional în temeiul căruia APDRP delegă către APIA implementarea și atribuțiile specifice funcției de autorizare, plată, contabilizare, recuperare datorii, iar către ANSVSA, în calitate de autoritate competentă, realizarea controlului pe teren a cerințelor specifice în cadrul angajamentelor încheiate de beneficiari pentru măsura 215 — Plăți pentru bunăstarea animalelor;

— art. 23 din Hotărârea Guvernului nr. 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007—2013, precum și

pentru noile angajamente juridice încheiate în perioada tranzitorie până la aprobarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014—2020, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 31 din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.185/2014 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă modelul Cererii de plată privind măsura 215 — pachetul a) — Plăți în favoarea bunăstării porcinelor, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă modelul Cererii de plată privind măsura 215 — pachetul b) — Plăți în favoarea bunăstării păsărilor, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Se aprobă modelul formularului de accesare a clauzei de revizuire a angajamentelor cu scopul adaptării acestora la noul cadru juridic aplicabil măsurii 215 — pachetul a) Plăți în favoarea bunăstării porcinelor, prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 4. — Se aprobă modelul formularului de accesare a clauzei de revizuire a angajamentelor cu scopul adaptării acestora la noul cadru juridic aplicabil măsurii 215 — pachetul b) Plăți în favoarea bunăstării păsărilor, prevăzut în anexa nr. 4.

Art. 5. — Pot depune cereri de plată, conform modelului prevăzut la art. 1, beneficiarii măsurii 215 — pachetul a) — Plăți în favoarea bunăstării porcinelor care au depus cereri de ajutor în conformitate cu prevederile:

a) Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 149/2012 pentru aprobarea modelului cererii de ajutor privind măsura 2.1.5. — Plăți privind bunăstarea animalelor — porcine (sesiunea 1), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 17 iulie 2012;

b) Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 6/2013 pentru aprobarea modelului cererii de ajutor privind măsura 215 — Plăți în favoarea bunăstării porcinelor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 14 ianuarie 2013;

c) Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 704/2014 pentru aprobarea modelului cererii de ajutor privind măsura 215 Plăți privind bunăstarea animalelor — pachet a) — Plăți în favoarea bunăstării porcinelor și pachet b) — Plăți în favoarea bunăstării păsărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 362 din 16 mai 2014.

Art. 6. — Pot depune cereri de plată, conform modelului prevăzut la art. 2, beneficiarii măsurii 215 — pachetul b) — Plăți în favoarea bunăstării păsărilor care au depus cereri de ajutor în conformitate cu prevederile:

a) Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 239/2012 pentru aprobarea modelului Cererii de ajutor privind măsura 215 — Plăți privind bunăstarea animalelor — pachetul b) — păsări, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 771 din 15 noiembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 704/2014 pentru aprobarea modelului cererii de ajutor privind măsura 215 Plăți privind bunăstarea animalelor — pachet a) — Plăți în favoarea bunăstării porcinelor și pachet b) — Plăți în favoarea bunăstării păsărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 362 din 16 mai 2014.

Art. 7. — Pentru anul 2016, beneficiarii prevăzuți la art. 5 și 6 ale prezentului ordin pot depune cereri de plată până la data

de 15 iunie, conform prevederilor art. 1 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) al Comisiei nr. 761/2016 de derogare de la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea.

Art. 8. — Pentru anul 2016, beneficiarii prevăzuți la art. 5 și 6 ale prezentului ordin pot notifica în scris modificările aduse cererilor de plată până la data de 15 iunie, conform prevederilor art. 2 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) al Comisiei nr. 761/2016 de derogare de la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea.

Art. 9. — Cererile de plată prevăzute la art. 1 și 2 pot fi depuse și modificările prevăzute la art. 8 pot fi notificate și cu întârziere, dar care nu depășește 25 de zile calendaristice, întârzierea determinând o reducere cu 1% pe zi lucrătoare a sumelor la care ar fi avut dreptul beneficiarul respectiv.

Art. 10. — Cererile de plată depuse în anul 2016 vor acoperi efectivul estimat a fi realizat în perioada 1 ianuarie — 31 decembrie 2016.

Art. 11. — (1) Cererile de plată depuse în anul 2015, pentru ambele pachete, sunt amendate prin clauza de revizuire prevăzută la art. 3 și 4, prin limitarea perioadei la care acestea fac referire până la data de 31 decembrie 2015.

(2) Cererile de plată depuse în anul 2016 pentru sesiunea a 2-a pachetul b) — Plăți în favoarea bunăstării păsărilor se înlocuiesc de cererile prevăzute la art. 2, care vor fi depuse în anul 2016.

(3) Depunerea formularelor prevăzute la art. 3 și 4 se face cel târziu în ziua depunerii cererilor prevăzute la art. 1, respectiv art. 2, neputând depăși termenul-limită prevăzut la art. 9.

Art. 12. — Anexele nr. 1—4*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 13. — Începând cu data prezentului ordin se abrogă următoarele acte normative:

a) Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 1.125/2013 pentru aprobarea modelului Cererii de plată privind măsura 215 — pachet b) — Plăți în favoarea bunăstării păsărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 641 din 17 octombrie 2013, cu modificările ulterioare;

b) Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 43/2015 pentru aprobarea modelului cererii de plată privind măsura 215 — pachet a) porcine — Plăți în favoarea bunăstării animalelor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2015.

Art. 14. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Achim Irimescu

București, 9 iunie 2016.
Nr. 826.

*) Anexele nr. 1—4 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

ORDIN**privind aprobarea Metodologiei de primire la studii și școlarizare a cetățenilor străini pe locuri fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, în instituțiile de învățământ superior de stat acreditate**

În conformitate cu prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în baza Hotărârii Guvernului nr. 288/1993 privind școlarizarea în România a cetățenilor din alte țări, republicată, cu modificările ulterioare, și a Hotărârii Guvernului nr. 2.309/2004 privind suplimentarea cu 5 burse a numărului de burse acordate cetățenilor străini de către statul român prin Ministerul Afacerilor Externe,

având în vedere Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța Guvernului nr. 22/2009 privind stabilirea cuantumului minim al taxelor de școlarizare, în valută, a cetățenilor care studiază pe cont propriu în România, din state care nu sunt membre ale Uniunii Europene, precum și din cele care nu fac parte din Spațiul Economic European și din Confederația Elvețiană, aprobată cu modificări prin Legea nr. 1/2010,

luând în considerare Hotărârea Guvernului nr. 844/2008 privind stabilirea cuantumului burselor pentru elevii, studenții, masteranzii, doctoranzii, medicii aflați la specializare și cursanții aflați la stagii de specializare/perfecționare postuniversitară din Republica Moldova, Ucraina, pentru cei de origine etnică română din afara granițelor țării, pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și pentru cetățenii străini, bursieri ai statului român, care studiază în instituții și unități de învățământ de stat din România,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice,

ministrul educației naționale și cercetării științifice emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de primire la studii și școlarizare a cetățenilor străini pe locuri fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, în instituțiile de învățământ superior de stat acreditate, cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală relații internaționale și afaceri europene, Direcția generală învățământ superior și Direcția generală buget-finanțe vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale și cercetării științifice,
Adrian Curaj

București, 16 mai 2016.
Nr. 3.775.

ANEXĂ

METODOLOGIE**de primire la studii și școlarizare a cetățenilor străini pe locuri fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, în instituțiile de învățământ superior de stat acreditate****CAPITOLUL I****Condiții generale de atribuire a burselor**

Art. 1. — Locurile de studii fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, se acordă:

a) pe bază de reciprocitate, cetățenilor străini sau ai unor state membre ale Uniunii Europene ori ale Spațiului Economic European, după caz, în conformitate cu prevederile documentelor de cooperare bilaterală în domeniul educației. Aceste locuri pot fi alocate și sub forma lunilor-bursă;

b) în baza unor oferte unilaterale ale statului român, reglementate prin acte normative specifice;

c) în baza ofertei statului român, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe, în funcție de interesele externe ale României;

d) în baza ofertei statului român, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, la propunerea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri, pentru

promovarea unor acțiuni de colaborare economică sau comercială;

e) în baza ofertei statului român, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, prin Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, pentru cetățenii străini cu rezultate bune la învățătură.

Art. 2. — (1) Locurile de studii prevăzute la art. 1 se alocă exclusiv pentru programele de studii acreditate, în limba română.

(2) Lunile-bursă se pot alocă și pentru programe de studii cu predare într-o limbă de circulație internațională.

Art. 3. — (1) Cetățenii străini pot fi înscrși pe locurile prevăzute la art. 1 lit. a)—d) după absolvirea anului pregătitor, în cadrul căruia își însușesc cunoștințele necesare de limba română.

(2) Durata anului pregătitor pentru studii universitare de licență este de 1 an academic, iar pentru studii universitare de masterat, doctorat și învățământ postuniversitar, inclusiv în domeniul sănătate, este de cel puțin 6 luni calendaristice.

(3) Sunt exceptate de la obligația de a prezenta atestatul de absolvire a anului pregătitor, la înscrierea la programe de studii cu predare în limba română, următoarele categorii de persoane:

a) persoanele care prezintă acte de studii românești (diplome și certificate) sau acte de studii, situații școlare atestând cel puțin 4 ani de studii consecutivi urmați în limba română, într-o unitate școlară din sistemul național din România;

b) persoanele care, în vederea înscrierii în învățământul universitar, promovează testul de limba română, în urma examinării de către o comisie de specialitate formată din cadre didactice având cel puțin funcția didactică de lector. Examinarea poate fi făcută în instituția de învățământ superior la care candidatul dorește să studieze, dacă această instituție de învățământ superior desfășoară o specializare/program de studii de limba și literatura română acreditat, sau în cadrul altei instituții de învățământ superior acreditate care desfășoară o astfel de specializare/program de studii. În urma acestei examinări se va elibera un certificat de competență lingvistică;

c) persoanele care, în vederea înscrierii în învățământul universitar, prezintă certificate sau, după caz, atestate de competență lingvistică, nivel minim B 2, eliberate de Institutul Limbii Române.

Art. 4. — Locurile de studii fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, prevăzute la art. 1 lit. a), b) și e) se acordă potrivit prevederilor prezentei metodologii.

Art. 5. — Locurile de studii fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, prevăzute la art. 1 lit. c) și d) se acordă prin concurs de dosare, organizat de către instituțiile implicate, conform metodologiilor proprii.

CAPITOLUL II

Organizarea și desfășurarea concursului

SECȚIUNEA 1

Procedura de acordare a locurilor prevăzute la art. 1 lit. a) și b)

Art. 6. — (1) Locurile de studii fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, prevăzute la art. 1 lit. a) și b), se acordă cetățenilor străini care doresc să își continue studiile în învățământul superior de stat în România.

(2) Aceste locuri se acordă, anual, după cum urmează:

a) la propunerea partenerilor abilitați, în baza prevederilor specifice prevăzute în documentele bilaterale de cooperare în domeniul educației;

b) la propunerea partenerilor abilitați, conform actelor normative specifice care reglementează oferta unilaterală a statului român.

Art. 7. — Dosarul de candidatură conține următoarele:

a) certificatul de naștere — copie și traducere legalizată;

b) copie de pe actul care atestă domiciliul stabil în străinătate;

c) copie de pe pașaport;

d) cererea de eliberare a Scrisorii de acceptare la studii, prevăzută în anexa la prezenta metodologie, completată la toate rubricile, în două exemplare;

e) copie și traducere legalizată a diplomei de bacalaureat, licență, master sau de doctorat, după caz, ori echivalentul acesteia, autentificată de către autoritățile de resort din țara emitentă;

f) copie și traducere legalizată a adevărinței care atestă promovarea examenului de bacalaureat, licență, master sau doctorat, după caz, pentru absolvenții anului curent;

g) foile matricole — copii și traduceri legalizate, aferente studiilor efectuate;

h) atestatul de absolvire a anului de limba română sau certificatul de competență lingvistică, după caz;

i) certificatul medical (într-o limbă de circulație internațională) care să ateste faptul că persoana care urmează să se înscrie la studii nu suferă de boli contagioase ori de alte afecțiuni incompatibile cu viitoarea profesie.

Art. 8. — Procedura de admitere, aplicată candidaților de la art. 1 lit. a) și b), se desfășoară astfel:

a) Lista cu persoanele propuse pentru ocuparea unui loc de studii fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă, alături de dosarele acestora se transmit, de către partenerii abilitați, la Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (MENCS) — Direcția generală relații internaționale și afaceri europene (DGRIAE), în conformitate cu prevederile documentelor bilaterale, respectiv unilaterale, în vigoare.

b) După analiza dosarului și primirea avizului instituției de învățământ superior primitoare, MENCS emite scrisoarea de acceptare la studii.

c) MENCS transmite scrisorile de acceptare la studii partenerilor abilitați, care în termen de 30 de zile vor comunica oficial MENCS confirmarea locului acordat.

d) La sosirea în România, candidații declarați admiși se prezintă la MENCS, pentru ridicarea documentelor necesare înmatriculării.

SECȚIUNEA a 2-a

Procedura de acordare a locurilor prevăzute la art. 1 lit. e)

Art. 9. — Fiecare instituție de învățământ superior de stat acreditată care școlarizează studenți străini (cu excepția românilor de pretutindeni și a cetățenilor români cu domiciliul în străinătate), înmatriculați pe locuri cu taxă în valută (în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 22/2009 privind stabilirea cuantumului minim al taxelor de școlarizare, în valută, a cetățenilor care studiază pe cont propriu în România, din state care nu sunt membre ale Uniunii Europene, precum și din cele care nu fac parte din Spațiul Economic European și din Confederația Elvețiană, aprobată cu modificări prin Legea nr. 1/2010), cu rezultate academice și științifice deosebite va înainta MENCS — DGRIAE:

a) adresa oficială, semnată de rectorul instituției de învățământ, prin care se face nominalizarea persoanelor propuse pentru primirea unui loc de studii fără plata taxelor de școlarizare, dar cu bursă;

b) maximum 5 dosare de candidatură;

c) centralizatorul care conține clasamentul candidaților, în ordinea descrescătoare a rezultatelor academice.

Art. 10. — Dosarul de candidatură va conține:

a) situația școlară pe fiecare an de studiu (exceptând anul pregătitor), pentru candidații care solicită continuarea studiilor universitare de licență;

b) copie de pe diploma de licență și suplimentul la diplomă (foaia matricolă) sau adevărință din care să reiasă situația școlară pe toți anii de studiu, precum și rezultatele obținute la examenul de licență (pentru absolvenții anului în curs), pentru candidații care solicită continuarea studiilor universitare de master, doctorat sau învățământ postuniversitar în domeniul sănătate, după caz;

c) curriculum vitae, lista lucrărilor științifice, publicații de specialitate, referate, recomandări de la cel puțin două cadre didactice universitare sau specialiști ai domeniului — pentru candidații la studii universitare de doctorat;

d) copie legalizată de pe actul de naștere;

e) copie de pe pașaport;

f) copie de pe permisul de ședere în România.

Art. 11. — Procedura de aplicație se desfășoară astfel:

a) Senatele instituțiilor de învățământ superior acreditate vor stabili criteriile pe baza cărora se formulează propunerile de

candidaturi și le vor aduce la cunoștința potențialilor candidați prin afișarea acestora pe site-ul oficial al fiecărei instituții de învățământ superior.

b) Lista nominală a propunerilor de candidaturi va fi aprobată de Senatul instituției de învățământ superior acreditate și va fi afișată pe site-ul oficial.

c) Lista nominală și dosarele candidaților vor fi înaintate MENCS — DGRIAE, până la data de 30 noiembrie a fiecărui an.

Art. 12. — Pentru obținerea acestor burse, pot candida următoarele categorii de studenți:

a) cetățenii străini, cu excepția celor care se află într-un an terminal, care au absolvit cel puțin un an de studii, în afara anului pregătitor, într-o instituție de învățământ superior de stat acreditată și au obținut minimum media 8,00; și

b) cetățenii străini, absolvenți ai unui program de studii universitare în România, care au obținut o medie generală de cel puțin 8,00 și care își continuă studiile într-o instituție de învățământ superior de stat acreditată.

Art. 13. — Bursele se acordă în ordinea descrescătoare a mediilor, selectându-se primele candidaturi de la fiecare universitate, în limita numărului de granturi disponibile și avându-se în vedere o repartizare echilibrată pe universități și, în cadrul acestora, pe domenii de studii.

Art. 14. — În cazul în care doi candidați au aceeași medie, departajarea se va face în funcție de ciclul de studii, întâietate având, în ordine, candidații de la ciclul de studii universitare de doctorat, masterat și, în cele din urmă, de licență.

Art. 15. — Candidații astfel selecționați devin beneficiari ai granturilor prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice. Rezultatele finale ale selecției vor fi comunicate instituțiilor de învățământ superior și publicate pe site-ul oficial al ministerului.

CAPITOLUL III Drepturi și obligații

Art. 16. — Beneficiarilor locurilor de studii prevăzute la art. 1 li se asigură următoarele facilități:

a) finanțarea cheltuielilor de școlarizare pentru anul pregătitor de limba română;

b) finanțarea cheltuielilor de școlarizare pentru studiile propriu-zise, dar nu mai mult de durata unui ciclu școlar/academic;

c) acordarea unei burse lunare, pentru studenții înmatriculați în anul pregătitor de limba română;

d) acordarea unei burse lunare, pentru studenții înmatriculați la studii de licență, master, doctorat, respectiv, în învățământul postuniversitar din domeniul sănătate, dar nu mai mult de durata unui ciclu școlar/academic;

e) finanțarea cheltuielilor de cazare în căminele studentești, prin bugetul MENCS, în limita subvenției alocate;

f) asistență medicală gratuită în caz de urgențe medico-chirurgicale și boli cu potențial endemo-epidemic, în conformitate cu legislația internă în vigoare;

g) tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic, conform prevederilor legale.

Art. 17. — Facilitățile prevăzute la art. 16 se acordă după cum urmează:

a) pentru studenții înmatriculați în anul pregătitor de limba română, pe parcursul anului academic și în vacanțele legale, inclusiv, pe perioada vacanței de vară;

b) pentru studenții înmatriculați la studii de licență și master, pe parcursul anului academic și în vacanțele legale, dar nu se

acordă pe perioada vacanței de vară. În cazul în care studenții sunt reținuți la facultate pe timpul vacanței de vară pentru activități curriculare sau în cazul în care există prevederi legale specifice, drepturile prevăzute la art. 16 se mențin;

c) pentru doctoranzii înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență și pentru medicii rezidenți, pe toată durata anului calendaristic;

d) pentru cursanții aflați la stagii de specializare, perfecționare postuniversitară, învățământ postuniversitar în domeniul sănătate, pe perioada efectuării stagiului/perioada lunilor-bursă;

e) încă 30 de zile după finalizarea studiilor preuniversitare, universitare sau a învățământului postuniversitar cu durata de cel puțin 1 an.

Art. 18. — Beneficiarii locurilor de studii prevăzute la art. 1 pot beneficia de finanțare de la buget pentru un singur ciclu de studii, un al doilea program de studii putând fi urmat doar în regim cu taxă în valută.

Art. 19. — (1) Cuantumul bursei se stabilește astfel:

a) pentru elevi și studenți — echivalentul în lei al sumei de 65 de euro/lună;

b) pentru masteranzi, medici înscriși în învățământul postuniversitar din domeniul sănătate și cursanți aflați la stagii de specializare/perfecționare postuniversitară — echivalentul în lei al sumei de 75 de euro/lună;

c) pentru doctoranzi, forma de învățământ cu frecvență — echivalentul în lei al sumei de 85 de euro/lună.

(2) Cuantumul bursei pentru anul pregătitor de limba română este echivalentul în lei al sumei de 65 de euro/lună.

(3) Echivalentul în lei al bursei se actualizează în fiecare an, trimestrial, la cursul de schimb al monedei euro comunicat de Banca Națională a României pentru ultima zi a lunii precedente.

Art. 20. — (1) Studenții de la programul de an pregătitor de limba română, precum și cei din programele universitare de licență și master, care nu au obținut la finalizarea anului universitar un număr de 60 de credite transferabile, nu mai beneficiază de drepturile prevăzute la art. 16 lit. a), b), d) și e). Aceste drepturi pot fi redobândite în anul de învățământ următor, după obținerea celor 60 de credite transferabile, cu condiția ca numărul anilor de bursă să nu depășească durata ciclului academic.

(2) Pe perioada suspendării bursei și a finanțării cheltuielilor de școlarizare, cetățenii străini vor studia cu taxă în valută, în cuantumul stabilit în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(3) Finanțarea cheltuielilor de școlarizare și bursa se retrag în cazul încălcării legislației naționale sau a normelor de conduită universitară.

Art. 21. — (1) Mobilitatea academică internă definitivă se realizează cu acceptul instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate, de proveniență, respectiv primitoare și cu acordul MENCS;

(2) Mobilitatea academică internă definitivă se poate realiza după primul an și până la sfârșitul penultimului an de studii, la aceeași specializare.

(3) Mobilitatea academică internă definitivă se realizează numai după sfârșitul unui an de studii, după satisfacerea cerințelor prevăzute în art. 20 alin. (1), iar înmatricularea se realizează odată cu începerea noului an universitar.

Art. 22. — Cetățenii străini au următoarele obligații:

a) să respecte Constituția României și legile statului român;

b) să respecte regulamentul intern al instituției de învățământ în care își desfășoară activitatea;

c) să respecte prevederile prezentei metodologii.

Nr. Ref.....

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION AND SCIENTIFIC RESEARCH
MINISTÈRE DE L'ÉDUCATION NATIONALE ET DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE

DIRECȚIA GENERALĂ RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI AFACERI EUROPENE
GENERAL DIRECTION FOR INTERNATIONAL RELATIONS AND EUROPEAN AFFAIRS
DIRECTION GÉNÉRALE DES RELATIONS INTERNATIONALES ET DES AFFAIRES EUROPÉENNES

28-30 G-ral Berthelot Street/12 Spiru Haret Street, 010168 Bucharest
 Tel. (+4021) 4056200; 4056300

CERERE PENTRU ELIBERAREA SCRISORII DE ACCEPTARE LA STUDII
APPLICATION FOR THE ISSUANCE OF LETTER OF ACCEPTANCE TO STUDIES
DEMANDE D'APPLICATION POUR LA LETTRE D'ACCEPTATION AUX ÉTUDES
 (Se completează cu majuscule/ to be filled in with capital letters/ à compléter en majuscules)

1. NUMELE _____ PRENUMELE _____
 (SURNAME/NOMS) (GIVEN NAMES/PRENOMS)

2. NUMELE PURTATE ANTERIOR _____
 (PREVIOUS SURNAMES/NOMS PORTES ANTERIEUREMENT)

3. LOCUL ȘI DATA NAȘTERII Țara _____ Localitatea _____ Data _____
 (DATE AND PLACE OF BIRTH/ (COUNTRY/PAYS) (PLACE/LOCALITE) (DATE/DATE)
 DATE ET LIEU DE NAISSANCE Z Z L L A A A A
 (D D M M Y Y Y Y)

4. PRENUMELE PĂRINȚILOR _____
 (PARENTS GIVEN NAMES/PRENOMS DES PARENTS)

5. SEXUL (SEX/SEXE) : M F

6. STAREA CIVILĂ : CĂSĂTORIT(Ă) NECĂSĂTORIT(Ă) DIVORTAT(Ă) VĂDUV(Ă)
 (ETAT CIVIL) (MARRIED/MARIE) (SINGLE/CELIBATAIRE) (DIVORCED/DIVORCE) [WIDOW(ER)/VEUF(VEUVE)]

7. CETĂȚENIA (CETĂȚENIILE) ACTUALE _____ CETĂȚENII ANTERIOARE _____
 [ACTUAL CITIZENSHIP(S)/NATIONALITE(S) ACTUELLE(S)] (PREVIOUS CITIZENSHIPS/NATIONALITES ANTERIEURES)

8. DOCUMENT DE CĂLĂTORIE : TIPUL _____ SERIE _____ NR. _____
 (TRAVEL DOCUMENT/DOCUMENT DE VOYAGE) (TYPE/TYPE) (SERIE/SERIE) (NO/NO)

ELIBERAT DE ȚARA: _____ LA DATA _____ VALABILITATE _____
 (COUNTRY ISSUED BY/ EMIS PAR PAYS) (DATE OF ISSUE/A) Z Z L L A A A A (VALADITY/EXPIRANT LE)

9. DOMICILIUL PERMANENT ACTUAL : ȚARA _____ LOCALITATEA _____
 (PERMANENT RESIDENCE/DOMICILE (COUNTRY/PAYS) (PLACE/LOCALITE)
 PERMANENT ACTUEL)

10. PROFESIA _____ LOCUL DE MUNCĂ _____
 (PROFESSION/PROFESSION) (WORK PLACE/ LIEU DE TRAVAIL)

11. The complete address where the Letter of Acceptance can be sent to you _____
 L'adresse complète où on peut envoyer la Lettre d'acceptation

12. MOTIVAȚIA DEPLASĂRII ÎN ROMÂNIA (PURPOSE OF VISIT/BUT DE SEJOUR)

STUDII (STUDIES/ ÉTUDES)

NOTE: All the fields are mandatory, must be completed in 2 copies and have to be accompanied by the documents mentioned in Section V, or else your request will not be processed.

Tous les champs sont obligatoires, doivent être complétés en 2 exemplaires et doivent être accompagnés par les documents mentionnés à la Section V, sinon votre sollicitation ne sera pas analysée.

I. Education background / Études

Name and Location of the Secondary School / University Nom et adresse du Lycée / Université	Date of Admission / Date of Completion Date d'Admission / Date de Finalisation	Type of Certificate issued Type de Certificat reçu

II. Studies applied in Romania / Option d'études en Roumanie

Studies applied in Romania Option d'études en Roumanie	Branch /Speciality Domaine /Spécialité	High School/ University Lycée / Université	Language of instruction Langue d'enseignement	I apply for the Romanian language course (For YES you have to mention the University) Je désire suivre le cours préparatoire de langue Roumaine (Pour OUI il faut mentionner l'Université)	
				YES / OUI	NO / NON
Secondary, in the grade Pré-universitaire, classe					
Undergraduate Universitaire					
Master					
Specialization Spécialisation					
Ph.D. Doctorat					

III. Proficiency in other languages (please, fill in as appropriate: excellent, good, poor)

Langues connues (rempli: excellent, bonne, faible)

Language Langue	Writing Écrit	Speaking Parlée	Institution that issued the certificate Institution qui a émis le certificat
Romanian			

IV. Statement of the applicant / Déclaration du solliciteur

I oblige myself to observe the laws in force in Romania, the school and university rules, regulations and norms, as well as those for social life. / Je suis obligé de respecter les lois en vigueur en Roumanie, les normes et les réglementations des écoles et des universités, ainsi que les règles de cohabitation sociale.

I am aware that any untrue information will lead to my disqualification. / Je comprends et j'accepte que toute information incorrecte ou fausse, toute omission vont entraîner ma disqualification.

V. Annex (authenticated copies and translations of the documents, in an internationally wide-spread language)

Annexes (photocopies et traductions légalisées des documents, dans une langue de circulation internationale)

1. The certificate of studies / Les certificats des études.
2. The birth certificate / L'acte de naissance.
3. Passport / Passeport
4. Medical certificate / Certificat médical.
5. The list of results of the completed study years (Academic Transcripts) for postgraduate studies applicants and for those wishing to continue studies begun in other countries / La liste complète des résultats des études pour chaque année, pour les solliciteurs des études postuniversitaires et pour les étudiants qui désirent se transférer d'un autre pays.

On my arrival in Romania I should submit the original documents.

À mon arrivée en Roumanie je vais présenter tous les documents en original.

Date

Signature

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

